

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ :

τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο

τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χρίστο Δήμα

τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου

τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, κ. Γιάννη Κεφαλογιάννη

την Υπουργό Τουρισμού, κα Όλγα Κεφαλογιάννη

ΘΕΜΑ: « Σοβαρά προβλήματα υποχώρησης του εδάφους και κατάρρευσης οδικού δικτύου στον οικισμό Αγίου Ιωάννη Ιεράπετρας – Άμεσοι κίνδυνοι για την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής των κατοίκων »

Κύριοι Υπουργοί,

Ο ορεινός οικισμός του Αγίου Ιωάννη Ιεράπετρας αντιμετωπίζει εδώ και χρόνια σοβαρότατα προβλήματα κατολισθήσεων, καθίζησης εδάφους και κατάρρευσης τμημάτων του οδικού δικτύου, με αποτέλεσμα να απειλείται άμεσα η ασφάλεια των κατοίκων και να τίθεται σε κίνδυνο η πρόσβασή τους σε βασικές υποδομές. Ήδη από τον Δεκέμβριο του 2022, ο δρόμος που οδηγεί στην κεντρική πλατεία του χωριού και αποτελεί τη βασική είσοδο σε αυτήν έχει υποστεί σοβαρή καθίζηση στο μισό του πλάτους του, λόγω έντονης βροχόπτωσης, με αποτέλεσμα να κριθεί ιδιαίτερα επικίνδυνος. Η τότε Δημοτική Αρχή είχε διαπιστώσει το πρόβλημα, συντάσσοντας μελέτη αποκατάστασης την οποία

απέστειλε στην Περιφέρεια Κρήτης για χρηματοδότηση, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να έχει υπάρξει καμία ουσιαστική παρέμβαση.

Παρά τις αυτοψίες των μηχανικών καμία πρόοδος δεν σημειώθηκε και το μόνο που έχουμε αυτή τη στιγμή είναι μία επιβεβαιωμένη επικινδυνότητα, χωρίς όμως να ακολουθήσουν έργα αποκατάστασης. Έτσι, η διέλευση κατοίκων και οχημάτων εξακολουθεί να γίνεται κάτω από σοβαρούς κινδύνους. Η σημερινή εικόνα είναι αποκαρδιωτική: το γκρεμισμένο τμήμα παραμένει εγκαταλελειμμένο, σε στροφή χωρίς προστατευτικά κιγκλιδώματα, χωρίς προειδοποιητικές πινακίδες και χωρίς φωτισμό. Η βλάστηση είναι πυκνή και κρύβει το βάθος της κατακρήμνισης, ενώ η μοναδική «σήμανση» είναι κάποια πρόχειρα κόκκινα κολονάκια που δεν φωσφορίζουν. Η πρόσφατη πυρκαγιά στην περιοχή, που απογύμνωσε το έδαφος, κατέστησε την κατάσταση ακόμη πιο επικίνδυνη, καθώς αυξήθηκε ο κίνδυνος νέων κατολισθήσεων.

Το πρόβλημα δεν περιορίζεται μόνο στον δρόμο, αλλά αφορά και ολόκληρο το ανατολικό τμήμα του χωριού, το οποίο παρουσιάζει σταδιακή υποχώρηση εδώ και περίπου δεκαπέντε χρόνια. Όπως έχει καταγγείλει ο Πρόεδρος της Κοινότητας, παρά τις επισκέψεις γεωλόγων δεν έχει υπάρξει οριστική λύση, ενώ το κόστος παρακολούθησης του φαινομένου από εξειδικευμένα γραφεία υπολογίζεται σε εκατομμύρια ευρώ. Η επικρατούσα άποψη είναι ότι υπάρχουν υπόγεια νερά που μειώνονται, με αποτέλεσμα το έδαφος να καθιζάνει και να ολισθαίνει.

Συγκεκριμένα, υπάρχουν ενδείξεις ότι τα φαινόμενα καθίζησης συνδέονται με γεωλογικές μεταβολές που ακολούθησαν σεισμική δραστηριότητα στην περιοχή. Κάτοικοι αναφέρουν ότι, μετά από σεισμό, φαίνεται πως η πηγή του χωριού παρουσίασε διακλάδωση, γεγονός που επέτεινε την υποχώρηση του εδάφους και πιθανότατα συνέβαλε και στην κατάρρευση του δρόμου. Συνεπώς, η επιστημονική διερεύνηση του υδρολογικού υποβάθρου είναι αναγκαία και επείγουσα. Η εκπόνηση μελέτης για τα υπόγεια νερά και τη σχέση τους με την καθίζηση θα πρέπει να αποτελέσει την πρώτη προτεραιότητα, σε άμεση συνάρτηση ή ακόμη και στο πλαίσιο ενιαίας μελέτης που θα περιλαμβάνει ταυτόχρονα και την αποκατάσταση του δρόμου. Μόνο έτσι μπορεί να υπάρξει τεκμηριωμένη παρέμβαση που θα αντιμετωπίζει τις αιτίες και όχι απλώς τα συμπτώματα του προβλήματος.

Η σοβαρότητα της κατάστασης αποδεικνύεται, μάλιστα, και από προηγούμενα περιστατικά, όπως εκείνο όταν αυτοκίνητο κατέληξε μέσα σε σπίτι λόγω υποχώρησης οδοστρώματος εντός του οικισμού, ευτυχώς χωρίς θύματα.

Σε πρόσφατη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Δημαρχείο Ιεράπετρας την 2α Σεπτεμβρίου 2025, οι κάτοικοι του Αγίου Ιωάννη έθεσαν συγκεκριμένα αιτήματα. Ζήτησαν την άμεση αποκατάσταση του γκρεμισμένου δρόμου, την εκπόνηση και υλοποίηση σαφούς χρονοδιαγράμματος

για όλα τα αναγκαία έργα υποδομής, την εξασφάλιση ασφαλούς οδικής κυκλοφορίας με σήμανση, φωτισμό και καθαριότητα, αλλά και τη συστηματική αποκομιδή απορριμμάτων, ιδιαίτερα τους τουριστικούς μήνες. Από πλευράς Δήμου δόθηκαν διαβεβαιώσεις ότι θα ζητηθεί από την Περιφέρεια η ανάληψη μελέτης και χρηματοδότησης, ότι θα υπάρξει επικοινωνία με το ΙΓΜΕ για αυτοψία, ενώ δεσμεύθηκαν πως θα ληφθούν άμεσα μέτρα για φωτισμό, σήμανση και καθαριότητα.

Η διάσταση της ασφάλειας είναι ιδιαίτερα κρίσιμη, καθώς η υποχώρηση του εδάφους και οι καταρρεύσεις οδοστρωμάτων δεν αποτελούν μόνο ζήτημα ταλαιπωρίας για τους κατοίκους, αλλά πρωτίστως απειλή για την ανθρώπινη ζωή. Το ενδεχόμενο ατυχήματος, είτε πρόκειται για πεζούς είτε για διερχόμενα οχήματα, είναι καθημερινό και ορατό. Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι ότι, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, πυροσβεστικά ή ασθενοφόρα οχήματα δυσκολεύονται ή αδυνατούν να προσεγγίσουν τον οικισμό, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και την πολιτική προστασία. Η Πολιτεία οφείλει να θωρακίσει τους κατοίκους απέναντι σε έναν κίνδυνο που δεν είναι θεωρητικός, αλλά έχει ήδη εκδηλωθεί με σοβαρά περιστατικά.

Το ζήτημα, όμως, δεν αφορά μόνο τους μόνιμους κατοίκους αλλά και την τουριστική προοπτική της περιοχής. Ο Άγιος Ιωάννης, με το φυσικό του κάλλος και το ιδιαίτερο τοπίο του, προσελκύει Έλληνες και ξένους επισκέπτες, οι οποίοι αναζητούν αυθεντικές εμπειρίες. Παρόλα αυτά, ο οικισμός του Αγίου Ιωάννη παρουσιάζει σήμερα μια αντιφατική εικόνα, που έγινε πιο έντονη όταν ξένοι αγοραστές άρχισαν να αποκτούν ακίνητα στην περιοχή. Έτσι, δίπλα σε καλοδιατηρημένα και ανακαινισμένα σπίτια, που συχνά προβάλλονται ακόμη και σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συναντά κανείς κατοικίες εγκαταλελειμμένες, με ταβάνια που καταρρέουν και τοίχους που απειλούν να πέσουν. Η απουσία ενδιάμεσης κατάστασης καταδεικνύει την πλήρη έλλειψη μεριμνάς. Τα ετοιμόρροπα κτίσματα είναι εξαιρετικά επικίνδυνα για την ασφάλεια των κατοίκων και των επισκεπτών, καθώς υπάρχει ορατός κίνδυνος κατάρρευσης τμημάτων τους. Ωστόσο, οι περισσότεροι ιδιοκτήτες, οι οποίοι δεν διαμένουν μόνιμα στο χωριό, αδιαφορούν για την κατάσταση. Η υφιστάμενη νομοθεσία, όπως επισημαίνουν οι κάτοικοι, δεν προβλέπει συγκεκριμένη υποχρέωση κατεδάφισης ή έστω απομάκρυνσης επικίνδυνων τμημάτων· ευθύνη αναγνωρίζεται μόνο εφόσον σημειωθεί ατύχημα. Το γεγονός αυτό προκαλεί εύλογη αγανάκτηση, ιδίως σε μια περιοχή που, παρά τον ορεινό χαρακτήρα της, αποτελεί τουριστικό προορισμό στον οποίο έχουν επενδυθεί σημαντικά κεφάλαια. Η διασφάλιση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας στον Άγιο Ιωάννη αποτελεί επομένως όχι μόνο ζήτημα τοπικής βιωσιμότητας αλλά και ευρύτερης τουριστικής πολιτικής.

Δεδομένων όλων των παραπάνω,

Ερωτάσθε κ.κ. Υπουργοί,

1. Σε ποιες ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για την άμεση αποκατάσταση του γκρεμισμένου δρόμου που οδηγεί στην πλατεία του Αγίου Ιωάννη Ιεράπετρας;
2. Υπάρχει σχεδιασμός για την παρακολούθηση και την αντιμετώπιση του φαινομένου καθίζησης εδάφους που πλήττει το ανατολικό τμήμα του οικισμού;
3. Σκοπεύει η Πολιτεία να αναλάβει τη χρηματοδότηση και εκτέλεση των αναγκαίων έργων;
4. Πώς σκοπεύετε να στηρίζετε έμπρακτα την Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού, ώστε να διασφαλιστεί η υλοποίηση όλων των αναγκαίων έργων αποκατάστασης του οδικού δικτύου, η συστηματική παρακολούθηση του φαινομένου της καθίζησης, η εφαρμογή των ενδεδειγμένων μέτρων που θα προταθούν από αρμόδιους επιστημονικούς φορείς, καθώς και η έγκαιρη κινητοποίηση του κρατικού μηχανισμού σε περίπτωση επιδείνωσης της κατάστασης;
5. Σε ποιο χρονοδιάγραμμα εντάσσεται η υλοποίηση των έργων που έχουν ήδη αναφερθεί, από τις μελέτες μέχρι τις τεχνικές παρεμβάσεις;
6. Ποια άμεσα μέτρα θα ληφθούν για τη σήμανση, τον φωτισμό και την καθαριότητα, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος ατυχημάτων μέχρι την ολοκλήρωση μόνιμων παρεμβάσεων;
7. Υπάρχει συνεργασία με το ΙΓΜΕ ή άλλους αρμόδιους επιστημονικούς φορείς για την εκπόνηση ολοκληρωμένης μελέτης;
8. Προτίθεται το ΙΓΜΕ να προχωρήσει σε επιτόπια αυτοψία στον οικισμό, ώστε να καταγραφεί με ακρίβεια η έκταση του προβλήματος και να προταθούν συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισης;
9. Έχει εξασφαλιστεί εναλλακτική πρόσβαση για πυροσβεστικά και ασθενοφόρα οχήματα προς το χωριό, σε περίπτωση που ο κεντρικός δρόμος υποστεί πλήρη κατάρρευση;
10. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν τα αρμόδια Υπουργεία για την άμεση αποκατάσταση της ασφάλειας στον οικισμό, δεδομένου ότι τα ετοιμόρροπα κτίσματα απειλούν όχι μόνο τους κατοίκους αλλά και τους επισκέπτες σε μια τουριστική περιοχή;
11. Υπάρχει πρόβλεψη για τη χρηματοδότηση και εκπόνηση μελέτης που θα διερευνήσει σε βάθος τη σχέση των υπόγειων νερών με το φαινόμενο της καθίζησης, ώστε να αντιμετωπιστούν οι πραγματικές αιτίες και όχι μόνο τα αποτελέσματα;
12. Σκοπεύουν τα αρμόδια Υπουργεία να συνδυάσουν τις μελέτες για την καθίζηση και τα υπόγεια νερά με τα έργα αποκατάστασης του οδικού δικτύου, ώστε να υπάρξει ενιαία και ολοκληρωμένη λύση για την περιοχή;
13. Σκοπεύετε να χρηματοδοτήσετε την υπάρχουσα μελέτη της Περιφέρειας Κρήτης για την ανάπλαση του δρόμου από Άγιο Ιωάννη στο Κουτσούναρι ;
14. Προτίθεται η Πολιτεία να χρηματοδοτήσει άμεσα τον Δήμο Ιεράπετρας για την υλοποίηση των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Εμμανουήλ (Μανώλης) Χριστοδουλάκης

Αναστάσιος (Τάσος) Νικολαΐδης

Ανδρέας Πουλάς